

Status 2010

Indledning

Statusrapport 2010 er bygget op omkring Den Nationale Ungeenheds (DNU) virkemidler og gennemførte aktiviteter. I Statusrapporten gennemgås aktiviteterne, og efterfølgende sættes de i relation til DNU's to målgrupper. Afslutningsvist skitseres de tendenser i jobcentrenes ungeindsats, som DNU har indsamlet viden om i 2010.

Den Nationale Ungeenheds formål og mission

Den Nationale Ungeenheds indsats er primært rettet mod jobcentre i hele landet og sekundært mod Ungdommens Uddannelsesvejledninger (UU) og relevante forvaltninger og aktører på ungeområdet. Indsatsen skal være med til at sikre, at jobcentrene kan varetage ungeindsatsen så målrettet og kvalificeret som muligt.

Fokus er rettet mod følgende to målgrupper:

- Unge 15-17årige, der ikke er i job og ikke er i gang med en uddannelse.
- Unge mellem 18 og 30 år, der står uden job og måske også uden uddannelse.

Den Nationale Ungeenheds mission er at understøtte ungeindsatsen i jobcentrene, så flere unge kommer i uddannelse eller job.

Vi fungerer som et udadvendt og efterspørgselsorienteret rejsehold, der først og fremmest kommer ud til jobcentrene og bistår dem med at styrke og implementere deres indsats over for ungemålgruppen.

Virkemidler

DNU anvender følgende virkemidler for at understøtte ungeindsatsen i jobcentrene:

- Rådgivning og udvikling: Den Nationale Ungeenhed skal rådgive jobcentre og UU-centre og understøtte udviklingen af ungeindsatsen. De 4 beskæftigelsesregioner kan inddrage Ungeenheden i regionernes rådgivningsopgaver såvel generelt i forbindelse med implementeringen af landsdækkende projekter som specifikt i forhold til enkelte jobcentre.
- Information: Vidensdeling er et vigtigt element i ungeindsatsen på uddannelses- og beskæftigelsesområdet, hvor implementeringen af de nye ungepakker kræver et styrket samarbejde mellem jobcentrene og UU. Den Nationale Ungeenhed har her en vigtig rolle i forhold til at videregive information om ungeindsatsen til jobcentre, UU og andre parter.
- Administration af Ungepuljen: Den Nationale Ungeenhed administrerer en pulje, som støtter og finansierer projekter, der fremmer samarbejdet mellem jobcentre, UU og uddannelsesinstitutioner om unge 15-17årige.

Den Nationale Ungeenheds aktiviteter

I 2010 har DNU i høj grad brugt tid på vidensindsamling. Den sidste del af året har vi fået opbygget en viden om ungeindsatsen i Danmark der betyder, at vi kan tilbyde mange forskellige ydelser til jobcentrene. Nedenstående gennemgås de aktiviteter, som DNU har udbudt i 2010:

- Inspirationsmøder
- Temadage og workshops
- Udvekslingsbesøg
- Oplæg til konferencer
- Konferencer
- Ungepulje

Inspirationsmøder

Inspirationsmøderne er DNU's hovedydelse, og formålet med møderne er at rådgive, vejlede og inspirere omkring indhold, metoder, samarbejde og ungestrategi. DNU er blevet rekvireret af jobcentre til deltagelse i møder omkring ungeindsatsen, hvor vi har fortalt om specifikke erfaringer og relevant viden på ungeområdet. DNU har også selv været opsøgende overfor jobcentrene. På DNU's foranledning har de lokale UU-centre deltaget i næsten alle møderne. I anden halvdel af 2010 har vi været opsøgende i forhold til kommuner med udfordringer i ungeindsatsen.

- I 2010 har DNU gennemført 39 inspirationsbesøg fordelt over hele landet og har herudover haft telefonisk kontakt med mindst 20 jobcentre. Ved udgangen af 2010 er der endvidere aftalt dato for besøg primo 2011 hos 5 nye jobcentre. 15 af de 39 inspirationsbesøg har affødt mere end det ene besøg, fx besøg hos kommunale projekter, deltagelse i arbejdsgrupper, temadage, oplæg m.m.

Temadage og workshops

DNU har bistået jobcentre med at afholde temadage og workshops og dermed styrket kommunerne i at sætte fokus på ungeindsatsen. Temadage og workshops har fx vist sig at være et redskab som er særligt efterspurgt i opstartsfasen af nye samarbejder på tværs af ungeindsatsen.

- I 2010 har DNU været med til at afholde 2 temadage.
- I 2011 planlægges indtil videre 4 workshops og temadage, som DNU skal være med til at afholde med forskellige jobcentre.

Udvekslingsbesøg

Gennem besøg hos andre kommuner er ledere og medarbejdere, der beskæftiger sig med unge, blevet inspireret på en anderledes måde, og de har fået mulighed for at sparre med kolleger fra andre steder i landet. Et udvekslingsbesøg kan både indeholde vidensdeling og inspiration på det organisatoriske plan eller i forhold til specifikke indsatser på ungeområdet m.v. Målgruppen for deltagere har været medarbejdere på forskellige niveauer og på tværs af forvaltninger.

- I 2010 har DNU gennemført ét udvekslingsbesøg til Skive hvor 3 kommuner fra Nordjylland deltog. Besøget indeholdt oplæg fra kommunale og eksterne samarbejdspartner i ungeindsatsen, spørgepanel og tid til debat mellem de besøgende og medarbejderne fra Skive.
- I 2011 planlægges indtil videre ét stort udvekslingsbesøg for hovedsagligt sjællandske kommuner. Turen går til Syddanmark og Midtjylland og strækker sig over to dage.

Oplæg til konferencer

Gennem oplæg på konferencer, workshops, kommunale stormøder m.m. har DNU udbredt kendskabet til ungepakkerne og inspireret med viden om, hvordan ungeindsatsen er tilrettelagt i de kommuner, der har særlige interessante tiltag. Det har fx været kommuner med positivt tværfagligt samarbejde omkring de unge. Endvidere har vi gennem oplægsvirksomhed gjort DNU synlig for kommunerne og reklameret for Ungepuljen.

- I 2010 har DNU holdt oplæg til ca. 16 forskellige arrangementer.

Konferencer

I 2010 er der generelt blevet afholdt mange konferencer om unge – både landsdækkende, regionale og kommunale. Derfor har DNU ikke selvstændigt taget initiativ til at arrangere en konference, men i stedet sagt ja tak til invitationer fra andre om at være med til at arrangere konferencer.

- I 2010 har DNU planlagt 2 konferencer i samarbejde med henholdsvis SEBI og Silkeborg Kommune. Konferencerne afholdes primo 2011 og har følgende fokus:
 - o Seminaret/konferencen "Samarbejde på tværs" afholdes sammen med SEBI og sætter fokus på praksis i kommuner, der har et vellykket samarbejde på tværs af forvaltninger, og på kommuner der har organiseret ungeindsatsen, så der er én samlet indgang. Seminaret bliver holdt den 28. februar i Roskilde og den 3. marts i Århus.
 - o Konferencen "Kommer flere i uddannelse og job?" afholdes sammen med Silkeborg Kommune og sætter fokus på vidensdeling, gensidig inspiration og ny viden inden for kommunernes ungeindsatser. Konferencen afholdes i Silkeborg den 21. marts 2011.
- Ultimo 2011 planlægger DNU endvidere selv at afholde en konference. Konferencen skal have fokus på samarbejde mellem UU og jobcenter omkring unge 15-17årige og videreformidle resultater og erfaringer fra de iværksatte Ungepuljeprojekter.

Ungepuljen

I 2010 har DNU disponeret over 3 mio. kr. gennem Ungepuljen, som støtter forsøg, der fremmer samspillet mellem UU, jobcentrene og øvrige dele af den kommunale forvaltning i indsatsen over for unge 15-17årige.

Den Nationale Ungeenhed har i 2010 støttet følgende fem projekter:

- UU Skanderborg
- Jobcenter Brøndby
- Jobcenter Odense
- Jobcenter København

- UU Lolland-Falster

Alle projekter er iværksat i efteråret 2010 og det forventes at tilskudsmodtagerne i løbet af 2011 kan udbrede resultater og erfaringer sammen med DNU. DNU følger løbende op på ungeprojekterne gennem statusbesøg, og tilskudsmodtagerne afleverer jævnligt skriftlige statusrapporter. Læs evt. mere om Ungepuljen og projekterne på vores hjemmeside.

I november 2010 afholdte DNU netværksmøde for de fem tilskudsmodtagere. Formålet med dagen var at skabe rum til erfaringsudveksling omkring de fem projekter, som alle indeholder nye samarbejder, nye metoder og for jobcentrene en helt ny målgruppe.

I 2011 administrerer DNU over 5 mio. kr. gennem Ungepuljen og i løbet af forår og sommer 2011 forventes det at nye ungeprojekter iværksættes.

Informationskilder

Ovenstående aktiviteter er redskaber, som DNU har anvendt til udbredelsen af viden om gode ungeindsatser i Danmark. DNU har dog også kanaliseret viden ud i landet gennem følgende kilder:

- Folder, som præsenterer DNU, enhedens ydelser og Ungepuljen (folderen er sendt ud til alle jobcentre og UU-centre i landet).
- Nyhedsbreve, som udkommer ca. hver anden måned (ca. 200 abonnenter).
- Hjemmeside, som indeholder information om DNU, Ungepulje og ungeindsats.

www.bmunge.dk

I marts 2011 offentliggøres endvidere et helt nyt ungewebsite som DNU sammen med Arbejdsmarkedsstyrelsen og DISCUS står bag. Websitet giver inspiration til jobcentrene i tilrettelæggelsen af ungeindsatsen og tager udgangspunkt i 6 jobcentre, som har klaret sig godt på ungeområdet. DNU har fremadrettet ansvaret for vedligeholdelse og udbygning af websitet (www.bmunge.dk).

Målgrupper

Den Nationale Ungeenheds aktiviteter skal styrke jobcentrenes indsats overfor følgende målgrupper:

- Unge 15-17årige, der ikke er i job og ikke er i gang med en uddannelse.
- Unge mellem 18 og 30 år, der står uden job og måske også uden uddannelse.

DNU har ikke direkte indflydelse på den beskæftigelses- og uddannelsesrettede indsats overfor målgrupperne, men fungerer som inspirator og er et redskab i jobcentrenes arbejde med målgrupperne.

15-17årige unge

Det er nyt for jobcentrene at beskæftige sig med de 15-17årige, og for de fleste af UU-centrene er samarbejdet med jobcentrene omkring målgruppen en helt ny tilgang. Derfor er der endnu ikke meget erfaring på området, men efterspørgslen på viden fra jobcentrenes side er stor.

Igennem Ungepuljen iværksættes projekter, som kan give mere viden om, hvordan aktørerne omkring de unge bedst samarbejder for at hjælpe gruppen i uddannelse og fastholde dem i uddannelse. DNU's aktiviteter sætter fokus på målgruppen, og i 2011 vil vi i langt højere grad end i 2010 kunne udbrede erfaringer omkring, hvad der virker i forhold til målgruppen.

18-30årige unge

Selvom jobcentrene i lang tid har været vant til særskilte regler for unge 18-30årige, har ungepakkerne bidraget til at sætte fokus på nye tilgange i forhold til denne gruppe. Kravene om styrket samarbejde mellem jobcentre og UU-centre i forhold til 15-17årige har endvidere tydeliggjort behovet for et bredt kommunalt samarbejde omkring hele ungegruppen. Igennem DNU's aktiviteter dækkes et behov hos jobcentrene i forhold til vidensdeling om, hvordan man bedst sammensætter en tværfaglig indsats med den unge i centrum.

Det politiske fokus på ungegruppen har betydet, at mange jobcentre prioriterer den kommunale ungeindsats højt. Derfor har der været en høj efterspørgsel efter DNU, og vi er generelt blevet mødt positivt af de jobcentre, vi har henvendt os til.

Tendenser i ungeindsatsen i landets kommuner 2010

DNU's aktiviteter i hele landet i løbet af 2010 har givet en bred viden om ungeindsatsen i jobcentrene. Nedenstående skitserer vi kort hovedtendenserne i den viden, vi har indsamlet i forhold til samarbejde og organisering omkring ungeindsatsen.

Samarbejde mellem jobcenter og UU-center

DNU's jobcenterbesøg viser en stor diversitet i forhold organisering og tilgang til at nå målene om flere unge i uddannelse og færre unge på offentlig forsørgelse.

Når vi ser nærmere på samarbejde og organisering mellem jobcentre og UU-centre er det vores erfaring, at de fleste arbejder som to adskilte enheder, hvilket ofte bunder i forskellige politiske og lovgivningsmæssige fundament.

Hidtil har jobcenter og UU haft forskellige mål med deres indsats, men med ungepakke 2 kommer de to enheder nærmere hinanden via en større fælles målgruppe og flere fælles opgaver. Jobcentrene har i deres indsats for unge nu også fokus på uddannelse og ikke kun job, og UU-centrenes rolle har ændret sig i takt med at de unge nu har uddannelsespligt. Tendensen er, at flere og flere jobcentre og UU-centre arbejder på at udbygge deres samarbejde i forhold til de fælles målgrupper af unge og nye fælles målsætninger. Dette fælles fokus kommer til udtryk på mange forskellige måder.

De jobcentre, som DNU har haft kontakt med, repræsenterer mange former for organiseringer og samarbejder - fra kontinuerlige samarbejds møder mellem jobcenter og UU-center, til at UU-center og jobcenter er placeret i samme afdeling på jobcenteret. Få steder har man endda taget skridtet fuldt ud og samlet al rådgivning til unge i én ungeenhed under samme tag. Således er der fysisk kun én indgang for den unge uanset om det handler om aktivering, uddannelsesvejledning, bolig eller andet.

Det gode samarbejde kan dog udmærket blomstre selvom jobcenter og UU-center er tilknyttet forskellige forvaltninger og er fysisk placeret forskellige steder.

Ungestrategi og samarbejdsaftaler

Mange steder i landet foregår et arbejde omkring en fælles kommunal ungestrategi, og vi ser over hele landet tendenser i retning mod et øget samarbejde mellem forvaltningerne generelt og ikke kun mellem jobcenter og UU-center.

Enkelte steder ser vi ungestrategier eller nedskrevne samarbejdsaftaler, der primært fungerer som et fint stykke papir, men med hensigter der aldrig implementeres. Dette skyldes bl.a., at det kan være svært at nedbryde silotænkning (fx socialforvaltning vs. beskæftigelsesforvaltningen, børne-ungeforvaltning vs. voksen-handicap, jobcenter vs. UU osv), og at spørgsmålet om økonomi spiller en stor rolle – hvem skal betale for indsatser der ligger på tværs af kerneområderne? Mange steder findes et godt samarbejde i forhold til overgangen fra 17 til 18 år, som nogle steder allerede er udbygget til også at gælde de 15-17årige.

UTA og ildsjæle

Vi ser, at de kommuner der er længst fremme i samarbejdet omkring de unge, ofte har en fortid i UTA projektet ("Ungdomsuddannelse til alle", projekt under KL), og visse kommuner har endda samarbejdet flere år før UTA. Dette vidner om, at det tværfaglige samarbejde er en proces, der tager lang tid, og som ikke kan klares alene med skriftlige aftaler, men at fællesskabet omkring et højere mål, bedst opnås ved fællesmøder og samarbejde omkring konkrete projekter eller cpr. numre.

En tendens vi har set, uanset hvordan organiseringen ser ud, er, at én leder der brænder for samarbejdet kan samle forvaltningerne på tværs og udbygge samspillet med uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv.

Vores erfaring er, at det gode tværfaglige samarbejde kræver politisk opbakning og bred ledelsesmæssig fokus på området. Ofte er det succesfulde samarbejde forbundet med ildsjæles engagement og har været flere år undervejs.

Den Nationale Ungeenheds rolle

DNU kan vi fungere som en vidensbank og inspirere til iværksættelse af processer i forhold til en koordineret ungeindsats, der passer til den platform den enkelte kommune står på. DNU's force er at "have store ører" og "helikopter-blik" og derved formidle viden rundt i landet.